

N:o 15.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående skydd för mönster och modeller inom metallindustrien; gifven Stockholms slott den 28 januari 1887.

Med öfverlemnande af de i ämnet inom statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed i nåder inhemta Riksdagens yttrande öfver närlagda förslag till förordning angående skydd för mönster och modeller inom metallindustrien; viljande Kongl. Maj:t efter emottagande af Riksdagens svar företaga den slutliga pröfningen af samma förslag och om författnings utfärdande i ämnet i nåder förordna.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

E. von Krusenstjerna.

Förslag

till

förordning angående skydd för mönster och modeller inom metallindustrien.

---

1 §.

Hvar som förfärdigat, förfärdiga låtit eller annorledes förvärfvat mönster, må genom registrering i enlighet med denna författnings föreskrifter vinna uteslutande rätt att inom riket begagna samma mönster vid tillverkning till afsalu af alster, tillhörande metallindustrien.

Hvad i denna författning stadgas angående mönster vare ock i afseende på modeller tillämpligt.

2 §.

1 mom. Skydd må ej tillgodonjutas för mönster, som, innan ansökning om dess registrering gjordes, förekommit i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller användts vid tillverkning af varor till afsalu, eller som icke väsentligen skiljer sig från sådant mönster.

2 mom. Har mönster blifvit förevisadt å allmän utställning, må dock den omständighet att mönstret sedermera införts i allmänt till-

gänglig tryckt skrift eller användts vid tillverkning af varor till afsalu ej utgöra hinder för tillgodonjutande af skydd för sådant mönster, derest ansökan om mönstrets registrering göres inom sex månader efter det mönstret blef å utställningen för allmänheten tillgängligt.

3 §.

Mönsterregistret föres för hela riket i Stockholm af en dertill förordnad myndighet.

4 §.

1 mom. Den, som vill låta registrera mönster, skall till registreringsmyndigheten ingifva eller i betaldt bref insända skriftlig ansökan, innehållande fullständig uppgift om sökandens namn eller firma, yrke och postadress samt dervid foga afbildning af mönstret i tre exemplar.

Är sökanden ej boende inom riket, foga han vid ansökningen jemväl fullmakt för ett inom riket bosatt ombud att i allt hvad skydds-rätten angår för honom svara.

Sökes registrering af flera mönster, varde särskilda ansökningar för hvardera ingifna.

2 mom. Derjemte åligge sökanden att bifoga tio kronor, utgörande afgift för ansökningens pröfning.

5 §.

Finner registreringsmyndigheten, att sökanden ej fullgjort hvad enligt 4 § 1 mom. honom ålegat, eller är vid ansökan fogad afbildning af mönster otydlig, ofullständig eller eljest olämplig, skall skriftlig underrättelse härom hållas sökanden tillhanda eller, om fullständig adress uppgifvits, med posten till honom öfversändas. Fullgör ej sökanden inom viss af registreringsmyndigheten bestämd tid hvad som brister, må registreringsmyndigheten förklara ansökningen förfallen.

6 §.

Sökes registrering af mönster, för hvilket enligt denna författning skydd ej må tillgodonjutas, eller har sökande underlåtit att erlagga

afgift, hvarom i 4 § 2 mom. sägs, ege registreringsmyndigheten genast afslå ansökningen.

Underrättelse om beslut, hvarigenom ansökning afslagits, med skälen därför skall skriftligen delgifvas sökanden så som i 5 § stadgas för der afsedda fall.

7 §.

Göres af flere ansökan om registrering af samma eller väsentligen lika mönster, hafve den företråde, som först inkom med fullständiga ansökningshandlingar.

8 §.

Äro ansökningshandlingarne fullständiga och har anledning ej förekommit att afslå ansökningen, varde mönstret registrerad, och skall underrättelse härom meddelas sökanden på sätt i 5 § sägs för der afsedda fall.

9 §.

Skyddet för registrerad mönster omfattar en tid af fem år, räknadt från den dag, då ansökningen inkom.

10 §.

Flyttar innehafvare af registrerad mönster utrikes, eller öfvergår skyddsrätten å person, som ej är inom riket bosatt, vare skyddsrättens innehafvare pliktig att till registreringsmyndigheten insända fullmakt för sådant ombud, som i 4 § 1 mom. öförmäles. Flyttar ombud ur riket eller upphör eljest dess befattning, skall skyddsrättens innehafvare insända fullmakt för nytt ombud. Iakttages icke hvad sålunda är föreskrifvet, må domaren på anmälan i förekommande fall med laga verkan utse ombud för skyddsrättens innehafvare.

11 §.

Förmenar någon, att registrering skett honom till förfång eller bör anses ogill, ege han vid domstol föra talan om registreringens upphäfvande.

Rätt domstol i de fall, hvarom i denna § förmäles, vare Stockholms rådstufvurätt.

Dom i tvist om mönsterskydds giltighet skall, der klandertalan blifvit gillad, genom domstolens försorg insändas till registreringsmyndigheten.

12 §.

Då registrering blifvit upphäfd eller skyddet för registrerad mönster upphört, eller skydds rättens innehafvare det begär, varde mönstret ur registret affördt samt underrättelse härom skydds rättens innehafvare meddelad på sätt i 5 § sägs för der afsedda fall.

13 §.

Öfver beslut, som af registreringsmyndigheten meddelats, eger sökande, som är med beslutet missnöjd, att vid talans förlust innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag hos Konungen anföra besvär.

14 §.

Den, som obehörigen inom riket vid tillverkning af varor till afsalu efterbildar mönster, som honom veterligen blifvit för annans räkning härstädes registrerad, eller till salu här i riket håller eller för försäljning till riket inför vara, som honom veterligen blifvit tillverkad efter sådant mönster utan tillstånd af skydds rättens innehafvare, straffes med böter från och med tjugu till och med tvåtusen kronor; ersätte ock all skada.

Efterbildning anses i dessa fall oloffig, äfven om den skett i annat mått eller i andra färger än mönstret innehåller, eller om i öfrigt endast oväsentliga ändringar vidtagits.

Förbrytelse, hvarom i denna § sägs, må endast af målsegande åtalas.

Oloffigen tillverkade eller oloffigen i riket införda varor skola, der målseganden det äskar, till honom utlemnas mot ersättning för värdet eller mot afdrag därför å honom tillkommande skadestånd. Med redskap, som äro för den oloffiga tillverkningen uteslutande användbara,

skall, om målsegrande det yrkar, så förfaras att missbruk dermed ej må ske.

Hvar som under tid, då han är stald under tilltal för förbrytelse, hvarom i denna § sägs, fortsätter samma förbrytelse, skall, när han dertill varder lagligen förvunnen, dömas till särskildt ansvar för hvarje gång stämning derför utfärdats och delgifvits.

Böter, som ådömas enligt denna §, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

15 §.

Är någon tilltalad för intrång i skydds rätt, och finnes vid målets handläggning, att registreringen bör anses ogill, vare den tilltalade från ansvar fri.

16 §.

Med afseende å mönster, skyddadt i stat, som för här i riket registrerad mönster gör motsvarande medgifvande, gälle att, om någon inom högst fyra månader från det han i den främmande staten sökt skydd för ett mönster, här gör ansökning om registrering af samma mönster; då må denna ansökning i förhållande till andra ansökningar betraktas så, som vore den gjord samtidigt med ansökningen i den främmande staten.

17 §.

De närmare föreskrifter, som finnas erforderliga angående beskaffenheten af de handlingar, som skola inlemnas vid ansökning om mönsters registrering, och angående mönsterregistret, meddelas af Konungen.

Denna författning skall lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1888.

---

*Utdrag af protokoll öfver civilärenden, hållet inför den under
Hans Maj:t Konungens frånvaro i nåder tillförordnade rege-
ring å Stockholms slott den 23 juli 1880.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Statsministern Grefve POSSE,
Statsrådet von STEYERN,
Friherre von OTTER,
HEDERSTIERNÄ.

Expeditionschefen von Krusenstjerna föredrog i underdånighet:

24:o.

De af särskildt i nåder förordnade komiterade afgifna förslag till förordningar angående patent, angående skydd för industriella mönster och modeller samt angående skydd för varumärken; hvaröfver, efter

det vederbörande blifvit hörde, kommerskollegiet under den 28 maj och den 18 juni innevarande år afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden.

Uppå föredragandens hemställan fann Kongl. Regeringen godt att, i anledning af komiterades förslag samt deröfver afgifna yttranden, infordra högsta domstolens utlåtande.

Ex protocollo:
Nils von Rosen.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol Onsdagen den 12 oktober 1881.

Närvarande:

Justitieråden WRETMAN,
NAUMANN,
VON HOFSTEN,
RABE,
HUSS,
LINDHAGEN,
GLIMSTEDT.

Fortsattes och slutades öfverläggningen till utlåtande öfver de till högsta domstolen remitterade förslag till förordningar angående patent, angående skydd för industriella mönster och modeller samt angående skydd för varumärken, jemte deröfver afgifna yttranden, hvarefter ärendet företogs till slutlig behandling,

varande ett tryckt exemplar af förslagen bilagdt detta protokoll.

1:o. Förslag till förordning angående patent.

2:o. Förslag till förordning angående skydd för industriella mönster och modeller.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Ifrågavarande förslag afser att åt industriidkare, som låtit för sin räkning inregistrera mönster eller modell, bereda uteslutande rätt att samma mönster eller modell vid sin varutillverkning begagna. För att sådan rätt skall kunna i verkligheten genomföras erfordras, såsom ock förslaget följdriktigt innehåller, ej allenast förbud för hvarje annan industriidkare att begagna sig af sådant mönster eller modell, utan äfven förbud mot all försäljning af varor, som vore förfärdigade efter mönster eller modell, som kunde anses ega väsentlig likhet med inregistrerad mönster eller modell, och hvilka vore tillverkade af annan än den, som vore innehafvare af skydds-rätten eller hade dennes lof. Af sistnämnda förbud skulle följa, att en handlande, hvars rörelse afsåge sådana varor, der mönster- eller modell-skydd kan ifrågakomma, skulle för hvarje varuinköp vara nödsakad att anställa omfattande efterforskningar och jemförelser för utrönande deraf att den vara, han ämnade införa i sitt lager, icke kunde hänföras till sådana, som enligt denna lag voro förbjudna till afsalu. Sådana efterforskningar skulle, i den mån mönsterskyddet blefve allmännare anlitadt, blifva allt svårare att verkställa, och köpmannen skulle ej kunna requirera en vara utan att hafva på förhand förskaffat sig noggrann kännedom om dess utseende. I fall dessa försigtighetsmått uraktlätes, vore han underkastad det äfventyr att kunna blifva nödsakad att behålla sin vara oförsåld i ända till 5 år, hvarefter densamma, förlegad och urmodig, kunde hafva förlorat största delen af sitt saluvärde.

Då således den föreslagna lagen till förmån för varutillverkning skulle åstadkomma synnerlig osäkerhet och betänkelig skada för handelsnäringsen, anser jag mig böra afstyrka förslaget antagande.

Vid härefter företagen granskning af förslaget, deruti justitierådet *Glimstedt* deltog, förekom vid

§ 1.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Lindhagen* yttrade: Då det i förslaget begagnade ordet »yrkesmässigt» ej klart uttryckte hvad dermed afsåges, eller att fritaga tillverkning för eget bruk från det band,

mönsterskyddet lade på den fria tillverkningsrätten, samt enär mönsterskyddet ej borde, såsom förslaget antydde, medföra någon uteslutande rätt att hålla här afsedda varor till salu, hemställes, att mönsterskyddet måtte så bestämmas, att det medförde uteslutande rätt att inom riket begagna mönstret vid varutillverkning till afsalu.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* anförde: Denna § synes oss, förutom hvad af andre ledamöter i högsta domstolen blifvit i afseende å ordet »yrkesmässigt» erinradt och hvori vi instämma, gifva anledning till följande anmärkningar, att

då förslagets rubrik handlar om »skydd» för industriela mönster och modeller, samt 2 § om meddelande af sådant skydd;

då bestämmandet af den rätt, som beviljadt skydd för industriela mönster och modeller skulle medföra, efter vår tanke lämpligast bort meddelas i 10 § på enahanda sätt, som i förslaget till förordning angående patent i dess 20 § skett i afseende å patenträtten, desto hellre som stadgandena i 10 § uti förevarande förslag utvisa skyddsrettens omfång; samt

då, enligt vårt omdöme, till ifrågavarande förslag ej hör att meddela rättighet till idkande af handel eller tillverkande af fabriks- och handtverksarbeten;

1 § i förslaget bort angå ansökning om vinnande af skydd mot olofligt efterbildande af industriela mönster och modeller.

Justitierådet *Glimstedt* erinrade: De i denna § till betecknande af den rätt, som här afses, begagnade uttryck synas mig oegentliga och obestämda, och af kommerskollegii yttrande framgår hurusom desamma jemväl kunnat anses innebära en mening, som uppenbarligen icke åsyftas. Jag föreställer mig emellertid förslagets syftemål vara att bestämma den afsedda rätten i afseende å mönster och modeller såsom uteslutande rätt att dem begagna vid varutillverkning, som *inom riket* såsom yrke utöfvas; och hemställer jag derföre, att paragrafen må i enlighet härmed omredigeras.

§ 2.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Lindhagen* och *Glimstedt* anförde: I likhet med hvad som erinrats vid granskningen af förslaget till patentlag hemställes, att äfven i denna förordning endast borde hänvisas till den myndighet, som, enligt hvad särskildt kunde komma att förordnas, vore behörig att handlägga ärenden angående mönster-

skydd. Då vidare denna myndighets befattning med sådana ärenden ej borde sträckas längre än att, såsom förslaget mening äfven syntes vara, verkställa en inregistrering utan någon föregående pröfning af egarens personliga kvalifikationer eller af mönstrets nyhet eller beskaffenhet i öfrigt, och vid sådant förhållande åt förfarandet borde gifvas den enklaste form, men förslaget bestämmelser syntes föranleda der-till, att inregistreringsmyndigheten skulle meddela utslag på en af mönstrets egare formligen gjord ansökan, hvaraf dröjsmål och ökade kostnader uppkomme, så hemställes, att de föreskrifter, hvarom här är fråga, måtte gå derpå ut att, om någon vill förvärfva det med författningen afsedda mönsterskydd, han skall till vederbörande myndighet ingifva anmälan derom, med uppgift huru länge han vill åtnjuta det-samma jemte tvåfald afbildning af det eller de anmälda mönstren; att, sedan detta fullgjorts och den i § 5 omförmälda afgift blifvit erlagd, anteckning om den gjorda anmälan skall ske uti ett af myndigheten för sådant ändamål upprättadt register, samt att det ena exemplaret af afbildningen skall återställas till egaren, försedt med bevis om inregistrering, men det andra förblifva i myndighetens förvar.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till hvad kommerskollegium yttrat vid denna §.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* yttrade: Vid förevarande §, som, enligt hvad vi vid § 1 anført, bort vara den första i förslaget och angå ansökning om vinnande af skydd mot olofligt efterbildande af industriela mönster och modeller, anse vi oss sakna giltig anledning till andra anmärkningar i öfrigt, än dels att, om kommerskollegium finner mönster eller modell, därför skydd sökes, vara af förargelseväckande beskaffenhet, ansökningen bör afslås, men eljest, så framt sökanden iakttagit hvad denna § innehåller och inbetalt den i 5 § stadgade afgift, samt stadgandena i 11 § ej lägga hinder i vägen, utan vidare pröfning det sökta skyddet under förbehåll om annans bättre rätt beviljas; dels ock att stadgande synes oss böra införas derom, att kommerskollegium skulle ega meddela närmare föreskrifter angående beskaffenheten af den afbildning af mönster eller modell, som skulle till kollegium ingifvas.

§ 3.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann*, *von Hofsten*, *Lindhagen* och *Glimstedt* funno det böra tydligen utsägas, att skyddstiden skall räknas från *inregistreringen*, och erinrade vidare att, enär en sådan författning,

som den nu föreslagna, hos oss är alldeles oförsökt, största varsamhet torde till en början bära iakttagas i afseende å den tidrymd, under hvilken skyddet bör åtnjutas, samt hemstälde därför och då man i flera land, der sådan författning finnes, ej ansett sig bära utsträcka skyddstiden till mera än tre år, att den till en början ej heller hos oss måtte bestämmas längre. Gillades detta, kunde skydd för hela den i lagen medgifna tid utan nämnvärd olägenhet sökas af en hvar, och den i förevarande § behandlade frågan om förlängning af begärd skyddstid skulle då förfalla.

Justitierådet *Rabe* ansåg giltiga skäl icke förefinnas, att den en gång sökta och beviljade skyddstiden skulle få förlängas.

§ 4.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Lindhagen* och *Glimstedt* erinrade att, om de ändringar, som blifvit föreslagna vid §§ 2 och 3, biföllos, förevarande § i förslaget komme att utgå.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till hvad kommerskollegium vid denna § yttrat.

Justitierådet *Rabe* anförde: Då för den händelse att samma eller väsentligen lika mönster eller modell för tvännes eller fleres räkning inregistrerats, den borde ega företräde till mönstrets eller modellens begagnande, som skydd därför först sökt, så framt han eljest egde sådant för mönstret eller modellen åtnjuta, borde, efter min tanke, i skyddsregistret anteckning göras jemväl om dagen och den tid på dagen, då ansökning om skydd för mönster eller modell till kommerskollegium ingafs.

§ 5.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten, Lindhagen* och *Glimstedt* ansågo att, om erinringarna vid § 3 gillades, sista punkten af förevarande § komme att förfalla.

Justitieråden *Naumann, Rabe* och *Huss* ansågo det bära föreskrifvas att, om ansökningen afsloges, det inbetalda afgiftsbeloppet borde till vederbörande återställas; hvarjemte justitierådet *Rabe* erinrade, att, om hvad han vid § 3 § anmärkt godkändes, sista punkten i 5 § borde utgå.

Justitieråden *Naumann* och *Huss* instämde uti den af kommerskollegium gjorda hemställan om afgifternas höjande.

§ 6.

Justitieråden *Wretman*, *Naumann* och *von Hofsten* anmärkte: Den omständigheten att ett mönster kan visas hafva förekommit på en vara, som ingått i rörelsen, syntes ej billigtvis böra utgöra hinder för mönstrets rätte egare att vinna och fortfarande åtnjuta skydd för detsamma. Då vidare, på sätt vid § 3 erinrats, skyddet borde räknas från inregistreringsdagen, och enär, såsom vid granskningen af förslaget till patentlag anmärkts, skyddet ej borde lägga hinder i vägen för tillverkning till eget bruk, hemställdes, att förevarande § måtte så uppställas, att han innehölle föreskrift derom att skydd ej må tillgodonjutas för mönster, som redan då det inregistrerades förekommit i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller inom riket användts vid tillverkning af varor till afsalu eller icke väsentligen skiljer sig från sådant mönster.

Justitierådet *Lindhagen* erinrade, att orden »som beviljadt blifvit» borde utgå, och att ordet »ansökningstiden» borde utbytas mot »tiden för inregistreringen».

Justitieråden *Rabe* och *Huss* anförde: Om hvad vi vid 1 och 2 §§ i förslaget framställt godkännes, torde lämpligen i 5 § kunna införas, att skydd ej finge åtnjutas för annat mönster eller annan modell, än som den, hvilken skyddet sökt, sjelf förfärdigat, förfärdiga låtit eller annorledes lagligen förvärfvat.

§ 7.

Justitieråden *Wretman*, *Rabe* och *Huss* hemstälde, att orden »yrkesmässig varutillverkning» måtte utbytas mot orden »varutillverkning inom riket till afsalu».

Justitieråden *Naumann*, *von Hofsten* och *Lindhagen* hemstälde lika med kommerskollegium, att ifrågavarande § måtte utgå, hvartill ytterligare skäl förekomme, om, såsom hemställt blifvit, skyddstiden inskränktes till tre år.

§ 8.

Justitieråden *Wretman, von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo denna § endast böra innehålla, att tvist derom, huruvida skydds rätt må anses ogild eller förverkad, skall anhängiggöras vid allmän domstol.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* yttrade: Då enligt förslaget till förordning angående patent det skulle vara så väl allmän åklagare som en hvar annan tillåtet att genom anställande af rättegång få patent förklaradt ogildt eller förverkad, torde den rättsliga grunden dertill icke vara någon annan, än att patent ansetts i allmänhet angå allmännyttiga föremål och beröra ett allmänt intresse. Denna grund förefinnes icke, efter vår tanke, för analogt stadgande i nu ifrågavarande förslag, enär mönster- och modellskyddet egentligen afser att trygga enskilda intressen; och det synes oss vid sådant förhållande äfven vara i hög grad obilligt att blottställa skydds rättens innehafvare för rättegångar, anställda af någon, hvars intresse icke beröres af eller måhända aldrig ens någonsin kommer att träffas af det beviljade mönster- eller modellskyddet. Vi hemställa derföre, att ifrågavarande § måtte ändras så, att den endast kommer att innehålla, att, om någon, som innehade skydds rätt för mönster eller modell, förmenade sig till begagnande af mönstret eller modellen hafva bättre rätt, än annan, som äfven innehade skydds rätt för samma eller väsentligen lika mönster eller modell, han egde derom mot denne föra talan; hvarjemte torde böra stadgas, att sådan talan skulle anställas vid domstol i den ort, der den sistnämnde hade sitt hemvist.

Justitierådet *Glimstedt* anförde: På de skäl, jag vid granskning af förslaget till lag angående patent anført, anser jag, att talan i det afseende, som sägs i § 8, icke bör tillkomma annan än den, hvars rätt af frågan är beroende, äfvensom att anteckning angående dom i sådan talan icke bör i registret ega rum.

§ 9.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till kommerskollegii utlåtande vid denna §.

Justitieråden *Rabe* och *Huss* erinrade, att, om deras hemställan vid § 8 godkändes, orden »njuta skydd för» borde utbytas mot orden »vidare begagna.»

§ 10.

Justitieråden *Naumann, von Hoffsten, Huss* och *Lindhagen* åberopade hvad de gemensamt yttrat vid granskningen af §§ 20 och 21 uti förslaget till förordning angående patent, samt hemstälde, att hvad som der komme att stadgas måtte i tillämpliga delar blifva gällande äfven för författningen om skydd för mönster och modeller; hvarvid justitierådet *Huss* erinrade, att, då offentliggörande af beviljad mönsterskydd ej i förevarande förslag vore, såsom i fråga om meddeladt patent, föreskrifvet, ansvar för olofligt efterbildande af inregistrerad mönster ej borde ega rum i annat fall, än då visas kunde, att efterbildaren egt kännedom om det förut beviljade skyddet.

Justitieråden *Wretman* och *Rabe* yttrade: Jemte det vi anse oss böra anmärka dels att 10 § bort till förekommande af missförstånd tydligen utmärka, att efterbildande af mönster eller modell vore straffbart endast då sådant skett utan lof af den, som egde åtnjuta skydds rätt för mönstret eller modellen, dels ock att efter ordalydelsen den, som hölle till salu varor, hvilka blifvit tillverkade efter mönster eller modell, som inregistrerats, kunde, derest han ej hade särskildt tillstånd af skydds rättens innehafvare att hålla varorna till salu, fällas till straff, ändå att varorna blifvit efter mönstret eller modellen lofligen tillverkade för afsalu, få vi, då i afseende å de handlingar, hvilka borde uti ifrågavarande förslag med straff beläggas, samma grunder synas böra iakttagas, som vi antagit böra följas beträffande patentbrott, hemställa, att §:n måtte erhålla ett dermed öfverensstämmande innehåll. I sådant fall borde, efter vår åsigt, förklaras

dels att ingen, som hade vetskap, att visst mönster eller viss modell för annans räkning inregistrerats, finge, utan lof af skydds rättens innehafvare, vid varutillverkning inom riket för afsalu efterbilda mönstret eller modellen;

dels ock att varor, vid hvilkas tillverkning mönster eller modell, som inregistrerats, olofligen efterbildats, ej finge af någon, med vetskap derom, hållas till salu, med mindre vederbörande innehafvare af skydds rättens gifvit lof till varornas försäljning;

samt stadgas, att den, som häremot bröte, skulle, på talan af den, hvilken enligt förordningen egde åtnjuta skydd för mönstret eller modellen, straffas med böter från och med 20 till och med 1,000 kronor, der han ej gitte visa sig hafva till sin åtalade handling fått tillstånd

af någon, som han haft giltig anledning antaga inneafva skydds-rätten;

hvarjemte beträffande utlemnande till målseganden af oloffigen tillverkade eller i riket införda varor och redskaps förstörande, äfvensom vidkommande bestraffning af fortsatt förbrytelse och åtalsrätten borde meddelas enahanda bestämmelser, som af oss föreslagits vid 20 § uti förslaget till förordning angående patent;

och torde hvad 10 § innehåller till närmare förklaring utaf beskaffenheten af den efterbildning, som borde anses oloffig, lämpligen kunna intagas i särskild § eller blifva särskildt stycke i 10 §:n.

Justitierådet *Glimstedt* anförde: Då en efterbildning i och för sig, äfven om densamma sker oloffigen och med vetskap att originalet är för annans räkning inregistrerad, icke torde vara en handling af beskaffenhet att derigenom göres något intrång i skydds-rätten, utan sådant intrång sker först då efterbildningen gagnas vid varutillverkning, hemställer jag, att de i denna § afsedda påföljder må stadgas icke för den, som oloffigen efterbildar, utan för den, hvilken vid varutillverkning, den der såsom yrke bedrifves, oloffigen gagnar mönster, som utgör efterbildning af mönster, det han vet vara för annans räkning inregistrerad, äfven om efterbildningen skett i annat mått eller i andra färger än det inregistrerade mönstret innehåller, eller om i öfrigt endast oväsentliga ändringar vidtagits.

I likhet med hvad vid granskningen af förslaget till lag angående patent tillstyrkts, torde särskildt ansvar böra stadgas för den, som, medan han står under åtal för förseelse emot denna lag, enahanda förseelse fortsätter.

Deremot anser jag mig af skäl, som redan förut anförts, böra hemställa, att stadgandet om ansvar för försäljning af varor, som blifvit oloffigen tillverkade, må alldeles utgå eller åtminstone inskränkas till sådana varor, som den tilltalade ej kan visa vara af honom köpte eller reqvirerade före den tid, då han måste anses hafva erhållit kännedom om inregistreringen. Vål inses, att nu föreslagna uteslutning eller inskränkning måste förringa och stundom alldeles omintetgöra verkan af erhållet mönsterskydd, men sådan skada torde vara mindre än den, som genom ett absolut saluförbud blefve tillskyndad den, som i god tro för afsalu inköpt oloffigen tillverkade varor.

Det i 2 mom. förekommande uttrycket »mönstrets innehafvare» torde utbytas mot ordet »målsegande».

Slutligen anser jag böra efter denna i en särskild § upptagas en föreskrift af enahanda innehåll, som 21 § i förslaget till patentlag.

§ 11.

Justitierådet *Naumann* hänförde sig till kommerseskollegii utlåtande vid denna §.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: Enligt ordalagen i 1 mom. af denna § skulle den föreslagna lagen vara tillämplig å varutillverkning hvar helst den utöfvades, allenast den skedde efter mönster, tillhörigt svensk medborgare eller sådan utländing, som här i riket lagligen utöfvar varutillverkning; men med afseende å innehållet af 1 och 7 §§ samt vid jemförelse med komiterades motiv torde framgå uppenbart, att lagen är afsedd att ega tillämplighet endast å inhemsk varutillverkning; och då detta icke behöfver i en särskild § upprepas, hemställer jag, att 1:sta punkten må utgå.

Slutligen, då detta lagförslag, åsyftande skydd för den inhemska industrien, skulle, för att kunna göras tillämpligt mot den inhemska industrien till skydd för utländsk sådan, erfordra väsentliga ändringar och omarbetningar, anser jag, att bestämmelsen i 2 mom. af denna § icke bör i detta förslag inrymmas.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten*, *Rabe*, *Huss* och *Lindhagen* ansågo, att stadgande borde i författningen införas angående företrädesrätten i det fall, att samma eller väsentligen lika mönster eller modell för tvännes eller fleres räkning inregistrerats, i afseende hvarå justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo företrädet böra beräknas efter inregistreringsdagen, men justitieråden *Rabe* och *Huss* efter ansökningstiden.

Justitierådet *Rabe* anförde särskildt: Under åberopande af hvad jag yttrat vid 13 § i förslaget till förordning angående patent, anser jag, att förslaget bör jemväl innehålla, att beviljad skydds rätt för mönster eller modell får med eller utan vilkor eller inskränkning öfverlätas å annan, men öfvergår vid innehafvarens död, om sådan öfverlåtelse ej skett, till hans rättsinnehafvare efter lag.

Justitieråden *Wretman*, *von Hofsten* och *Lindhagen* ansågo sig äfven böra afgifva yttrande i anledning af komiterades hemställan, att lagen angående efterbildning af konstverk den 3 maj 1867 måtte sålunda ändras, att det i § 4 mom. 2 af nämnda lag förekommande undantags-

stadgande måtte utgå, dervid bemälde justitieråd funno för sin del, att den tillämnade författningen angående skydd för industriela mönster och modeller, sådan den föreslagits, ej påkallade den af komiterade ifrågasatta ändringen af lagen angående efterbildning af konstverk.

3:o. Förslag till förordning angående skydd för varumärken.

Ex protocollo:

E. Adlersträhle.

---

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari
1887.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens, Herr Ministern för utrikes ärendena, Grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA och
Friherre TAMM.

Chefen för civildepartementet, statsrådet von Krusenstjerna, anförde i underdånighet:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t den 11 Maj 1877 behagat å sarskilda komiterade uppdraga att dels utreda, huruvida och i hvilka fall patent-skydd kunde vara berättigadt och för vårt land gagneligt, samt, derest

sådant skydd fortfarande skulle anses nyttigt och behöfligt, utarbета förslag till förordning i ämnet, dels ock upprätta förslag till författning åsyftande att bereda verksamt skydd mot såväl olofligt begagnande af varumärken och fabriksstämplar som reproduktion af mönster och modeller, afgåfvo desse komiterade den 6 november 1878 underdånigt betänkande angående patentskydd äfvensom skydd för mönster och modeller samt varumärken med förslag till författningar i dessa ämnen. Efter det sedermera år 1881 tillsatts en särskild svensk-norsk-dansk komité med uppdrag att utarbета förslag till författningar angående handelsfirma och procura samt angående skydd för varumärken, afgaf denna komité den 12 augusti 1882 förslag till lag angående skydd för varumärken.

Det lagstiftningsarbete på den så kallade industriela eganderättens område, som sålunda sedan år 1877 fortgått, har hittills burit frukt i förordningen angående patent af den 16 maj 1884 och lagen om skydd för varumärken af den 5 juli samma år. Frågan om skydd för industriela mönster och modeller väntar deremot fortfarande på sin slutliga lösning.

Öfver det förslag till författning i nämnda ämne, som af 1877 års komiterade utarbetats, har kommerskollegium, efter att hafva lemnat tillfälle åt yrkesföreningarne i riket samt enskilde industriidkare, hvilka sådant önskade, att yttra sig i ärendet samt efter att hafva inhemtat utlåtande af styrelsen för svenska slöjdföreningen, den 28 maj 1880 afgifvit underdånigt utlåtande, hvarefter högsta domstolen afgifvit utlåtande i ämnet, sådant detsamma finnes intaget i högsta domstolens protokoll för den 12 oktober 1881.»

Efter att hafva redogjort för innehållet af så väl komiterades förslag som de deröfver afgifna yttranden, anförde departementschefen vidare:

»Af den redogörelse, jag nu lemnat, framgår, att införandet i vårt land af lagstadgad skydd för industriela mönster och modeller i allmänhet ansetts vara en för den inhemska industrien vigtig och angelägen fråga, samt att jemväl det af komiterade uppgjorda förslag till författning i ämnet rönt ett i det stora hela gynnsamt mottagande af de myndigheter, korporationer och enskilde, hvilka yttrat sig öfver detsamma. På grund häraf blef ock, omedelbart efter det att de nya författningarne rörande patent och skydd för varumärken utfärdats, inom civildepartementet med ledning af komiterades förslag och deröfver afgifna yttranden utarbetadt ett förslag till förordning om skydd för industriela mönster och modeller.

I betraktande deraf att frågan gälde ett hittills hos oss af lagstiftningen oberördt område, ansågs emellertid förslaget icke böra företagas till slutlig handläggning förr än representanter för de näringar, hvilka företrädesvis komme att deraf beröras, fått tillfälle att yttra sig öfver detsamma i dess omarbetade form; och blef förslaget på grund häraf delgifvet åtskillige fabriksidkare inom textil- och lervaruindustrierna med anmodan att de ville deröfver yttra sig. Samtliga desse industriidkare förklarade dock, att de inom sina näringar ännu vore i så vidsträckt omfattning hänvisade till utlandet för nödiga mönsters och modellers anskaffande, att de icke ansåge sig kunna förorda förslaget, med mindre detsamma så affattades, att det endast komme att afse skydd för inhemska mönster och modeller.

En dylik inskränkning i mönsterskyddets omfattning kunde emellertid redan vid den tid då 1877 års komiterade afgåfvo sitt förslag, på sätt jemväl af dem framhållits, icke ifrågasättas på grund af gällande konventioner med tyska riket och Frankrike och hade sedermera ytterligare omöjliggjorts genom den år 1883 i Paris afslutna konventionen för internationelt skydd af den industriela eganderätten, i hvilken uttryckligen stadgats, att undersåtar eller medborgare i enhvar af de kontraherande staterna skulle i samtliga öfriga stater, hvilka biträdt konventionen, i afseende å patent, industriela mönster och modeller m. m. åtnjuta de förmåner, hvilka de särskilda lagstiftningarne tillerkände landets egna undersåtar.

Komiterade hade trott sig finna ett korrektiv mot den af industriidkarne befarade verkan af mönsterskyddets internationela utsträckning uti ett af dem föreslaget stadgande om skyldighet för den, som i föreskrifven ordning vunnit skydd för ett mönster här i riket, att inom ett år derefter hafva härstädes användt samma mönster vid yrkesmessig varutillverkning, hvarmed komiterade hoppades åvägbringa, att jemväl de utländska härstädes skyddade mönstren skulle komma den inhemska industrien till godo. Men mot detta förslag hade så väl bland komiterade sjelfve som af kommerskollegiet och inom högsta domstolen framstälts åtskilliga erinringar; och hade särskilt kommerskollegiet, som det vill synas med fullt skäl, anmärkt, att en dylik föreskrift ofta nog blefve snarare till men än till gagn för den inhemska industrien. Införandet af dylikt utöfningstväng kunde derjemte icke ifrågasättas på grund af gällande handelstraktater med Frankrike och Spanien, enligt hvilka mönsterskyddet icke får göras beroende af mönstrens eller modellernas yrkesmessiga användning.

Man kunde visserligen hysa tvekan, huruvida industriidkarnes om-

nämnda farhågor i sjelfva verket vore fullt befogade, enär ett internationellt mönsterskydd ju ingalunda för de inhemske industriidkarne uteslöte möjligheten att fortfarande för sina tillverkningar använda utländska förebilder, såvida icke dessa vore här i riket skyddade, samt det svårigen kunde antagas att utländska mönster skulle till så stor omfattning härstädes registreras, att icke äfven de industrigrenar, hvilka såsom t. ex. vissa brancher af väfnadsindustrien måste i sin tillverkning följa snabbt vexlande utländska moder, fortfarande skulle beredas tillräckligt tillfälle att förse sig med nödiga förebilder från utlandet. Då emellertid endast erfarenheten kunde lemna någon upplysning härom, men nödig varsamhet syntes förbjuda att mot industriidkarnes egna önsknings inlåta sig på ett försök, som, derest de uttalade farhågorna vore grundade, måste i större eller mindre mån tillskynda vissa inhemska industrier svårigheter, ansågs med frågans fortsatta behandling tills vidare böra anstå.

Jag har emellertid ansett mig böra nu åter upptaga frågan, men i mindre omfattning än förut.

Ett likställande af svenskar och utlänningar med afseende å rätten att här i riket förvärfva mönsterskydd synes icke i andra fall böra möta betänklighet än i fråga om sådana industrier, hvilka, såsom t. ex. vissa grenar af textilindustrien, äro nödsakade att lämpa sina tillverkningar efter det i utlandet för ögonblicket herskande modet. Ett annat förhållande eger rum beträffande de industrier, hvilka icke i samma grad eller lika snabbt måste följa den utländska smakens vexlingar. I den mån inom dessa industrier börjat användas inhemska mönster, bör den befarade olägenheten af ett internationellt skydd motvägas af de fördelar, skyddet bereder den inhemska konstskickligheten. Mönsterskyddet synes därför till en början böra inskränkas endast till en eller annan industri, hvilken redan gjort sig väsentligen oberoende af utländskt inflytande samt i vidsträcktare omfattning börjat använda inhemska förebilder; och torde man för öfrigt såväl härvid som vid en möjligen sedermera skeende utsträckning af skyddet till andra industrier förnämligast böra taga hänsyn till industriidkarnes egna önsknings. I de länder, der mönsterskyddet först infördes, nemligen Frankrike och England, afsåg detsamma också under sin första tid endast alstren af vissa mera lifskraftiga industrier och vann först, sedan dess fördelar sålunda varsamt pröfvats, allmännare utsträckning.

Bland inhemska industrier, inom hvilka användningen af mönster och modeller kan förekomma, synes ej någon vara i nämnda afseende lämpligare än metallindustrien, inom hvilken under senare åren utveck-

lats en icke obetydlig konstindustriell lifaktighet. Det är ock företrädesvis inom denna industri, som ett lifligt intresse för mönsterskyddets införande tid efter annan framträdt. Senast har vid ett den 13 november sistlidet år i Eskilstuna hållet möte ett stort antal industriidkare och arbetare inom de derstädes utöfvade grenarne af nämnda industri enstämmigt uttalat sig för dylikt skydd; och har den vid detta möte fattade resolutionen, som till mig öfverlemnats, sedermera vunnit anslutning af flere idkare af metallindustri inom skilda delar af landet. Det synes icke finnas något skäl hvarför man icke skulle söka tillmötesgå dessa önskingar. Och om det också icke torde vara tvifvel underkastadt, att mönsterskyddet skulle med stor fördel, och utan att någon betänklighet behöfde yppas med afseende å dess nödvändiga internationela utsträckning, kunna tillämpas äfven för alstren af åtskilliga andra industrier, synes det dock, såsom redan blifvit antydt, vara skäl att först samla någon erfarenhet med afseende å skyddets verkan samt till en början inskränka skyddet endast till den industri, inom hvilken dess införande af industriidkarne sjelfve påkallats.

I öfverensstämmelse med dessa åsigter är det förslag till författning i ämnet affattadt, hvilket jag nu tillåter mig för Eders Kongl. Maj:t anmäla. Detta förslag afser sålunda endast mönsters och modellers användning inom metallindustrien, men är tillika så affattadt, att det, för den händelse fråga derom skulle uppstå, kan utsträckas äfven till andra industrier. I hufvudsak är detsamma grundadt på det af 1877 års komité uppgjorda förslag jemte deröfver afgifna yttranden. De afvikelser, som förekomma, äro i allmänhet motiverade af önskvärldheten att bringa förslaget bestämmelser i närmaste möjliga öfverensstämmelse med de närbeslägtade författningarne rörande patent och skydd för varumärken, hvarjemte nödig hänsyn tagits till numera gällande internationela bestämmelser samt den nyaste utländska lagstiftningen.

Förslaget hufvudgrunder äro i korthet följande:

Skydd meddelas endast för nya mönster, hvilka icke tillförene härstädes eller i utlandet varit offentliggjorda i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller användts vid varutillverkning till afsalu.

Skyddet medför uteslutande rätt att efterbilda mönstret vid tillverkning till afsalu inom riket af alster tillhörande metallindustrien, hvarjemte särskildt ansvar stadgas för den, som håller till salu eller för försäljning till riket inför dylika alster med vetskap om att de olofligen tillverkats efter härstädes skyddade mönster.

Svenskar och utlänningar äro i fråga om mönsterskydd likstälde.

I likhet med hvad angående patent och skydd för varumärken stadgats, meddelas mönsterskydd först efter skedd undersökning rörande de anmälda mönstrens nyhet.

Skyddet omfattar en tid af fem år räknade från den dag, då mönstret anmäldes hos den myndighet, hvilken det åligger att föra mönsterregistret.

Då ett mönster anmäles till registrering åligger det sökanden bland annat att till registreringsmyndigheten inbetala tio kronor, utgörande afgift för ansökningens pröfning.

Ett mönster, som i behörig ordning registrerats, är skyddadt mot efterbildning äfven om detsamma icke af skydds rättens innehafvare användes.

Twister om mönsterskydds giltighet upptagas i första hand af Stockholms rådstufvurätt.

I fråga om de skiljaktigheter, hvilka förefinnas emellan det nu föreliggande förslaget och det af 1877 års komiterade uppgjorda, torde en något utförligare redogörelse vara af nöden.

I öfverensstämmelse med hvad inom högsta domstolen yrkats, hafva de af komiterade föreslagna bestämmelser rörande skydds rättens omfattning ändrats derhän att skydd ej må tillgodonjutas för mönster, som, innan ansökning om dess registrering gjordes, förekommit i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller användts vid tillverkning af varor till afsalu, eller som icke väsentligen skiljer sig från sådant mönster. Från denna allmänna föreskrift föranleda dock den förr omnämnda pariserkonventionens bestämmelser ett undantag. Genom nämnda konvention hafva nemligen de kontraherande staterna förbundet sig att bevilja ett provisoriskt skydd för uppfinningar och industriela mönster, hvilka förekomma på internationela utställningar, och har beskaffenheten af detta skydd vid den år 1886 i Rom hållna konferens af stater, tillhörande den genom pariserkonventionen bildade unionen för internationelt skydd af den industriela eganderätten, blifvit närmare bestämd sålunda, att derest en uppfinning eller ett mönster förevisats å en internationel utställning, skall samma uppfinnings eller mönsters innehafvare icke genom att uppfinningen eller mönstret sedermera offentliggöres eller användes beröfvas sin rätt att i unionens stater söka patent eller skydd, derest ansökning härom inkommer inom sex månader efter det uppfinningen eller mönstret först förevisats på utställningen. I öfverensstämmelse härmed äro föreskrifterna i 2 mom. af förslagets 2 § affattade, hvarvid dock det provisoriska skyddet an-

setts böra utsträckas äfven till andra allmänna utställningar än sådana som kunna betecknas såsom internationela.

Bestyret med registrering af mönster och modeller torde böra anförtros åt samma myndighet, som omhänderhafver de närbeslägtade ärendena rörande patent och registrering af varumärken. Då emellertid denna myndighet tillsvicare blott är provisoriskt anordnad, har, i likhet med hvad i lagen om skydd för varumärken skett, i förslagets 3 § endast angifvits, att ifrågavarande registreringsärenden, i öfverensstämmelse med hvad komiterade föreslagit, skola handläggas af ett centralt statsorgan.

Enligt komiterades förslag skulle registreringsmyndigheten icke ingå i någon pröfning af ett anmaldt mönsters nyhet, utan skulle registrering alltid ske, äfven om samma mönster förut blifvit för annans räkning registrerad. En dylik anordning medför visserligen fördelen af en i hög grad enkel procedur för skydds rättens meddelande, men måste å andra sidan bereda åtskilliga svårigheter för de registreringsökande, i det att bland annat en industriidkare, som låter registrera ett mönster, svårigen kan erhålla full visshet, att icke detta mönster förut blifvit för annans räkning registrerad. I utlandet, der man hitills i allmänhet med afseende å mönster och modeller följt samma system, som af komiterade sålunda ifrågasatts, synes man ock under de senare åren hafva kommit till insigt om dess olämplighet. I den nya engelska lagen har man sålunda upptagit förpröfningen, och äfven i Tyskland höjas allt flera röster för en liknande reform af den derstädes gällande lagstiftningen. Svenska slöjdföreningen har jemväl uttalat sig emot förevarande del af komiterades förslag samt för sin del förordnat införandet af ett uppbudsförfarande i likhet med hvad numera angående patentansökningar är stadgadt. En dylik anordning lär dock af rent praktiska skäl icke kunna sättas i fråga, enär en kungörelse att en ansökning om registrering inkommit icke lär kunna föranleda några invändningar från allmänhetens sida med mindre en afbildning af mönstret bifogas, hvilket skulle medföra högst betydande kostnader och deraf betingade öfverdrifvet höga registreringsafgifter. Deremot synes ej någon betänklighet böra möta vid att i öfverensstämmelse med hvad rörande uppfinningar, å hvilka patent sökas, och varumärken redan är stadgadt, medgifva registreringsmyndigheten rätt att vägra registrering af mönster, som finnes vara af den beskaffenhet att skydd därför icke må tillgodonjutas. Sannt är visserligen, att den pröfning, som i följd häraf kommer att åligga nämnda myndighet, af lätt insedda skäl aldrig kan blifva fullt uttömmande. Men densamma

skall säkerligen icke desto mindre fylla sin uppgift likaväl som den nu föreskrifna förpröfningen i patentärenden, mot hvilken samma invändning kan göras, samt åtminstone förebygga den svåraste af de olägenheter, hvilka äro förknippade med anmälningssystemet, i det att registreringsmyndigheten icke torde hafva någon nämnvärd svårighet att bereda sig en sådan öfverblick öfver mönsterregistrets innehåll, att icke redan skyddade mönster å nyo för annans räkning registreras. I England, der dock numera årligen registreras omkring 20,000 mönster, lär ej någon svårighet i nu nämnda afseende hafva försports; och på grund af den erfarenhet man derstädes vunnit, synes man med full visshet kunna antaga, att patentbyrån skall kunna på ett tillfredsställande sätt utföra granskningen af inkomna mönster, utan att dess arbetskrafter ökas i vidare mån än att, på sätt svenska slöjdföreningen föreslagit, bland dess tekniska biträden anställas en person med konstindustriell bildning, hvilket i alla händelser torde vara nödigt för att mönstersamlingen skall på ändamålsenligaste sätt kunna anordnas.

I öfverensstämmelse härmed är det nu föreliggande förslaget affattadt; och hafva dess bestämmelser i följd häraf måst i flera hänseenden annorlunda formuleras än hvad komiterade ifrågasatt, hvarvid i allmänhet patentförordningens föreskrifter ansetts böra i tillämpliga delar tjena till förebild. Någon närmare förklaring af dessa bestämmelser, hvilka till större delen endast äro en gifven följd af den nya princip, som i förslaget införts, torde icke erfordras. Att desamma i vissa fall afvika från motsvarande bestämmelser i patentförordningen betingas i allmänhet endast deraf, att ett offentliggörande af de registrerade mönstern eller kungörande af att registrering skett, hvilket i öfrigt icke af komiterade ifrågasatts och ej heller förekommer i utlandet, icke ansetts böra ega rum.

Några bestämda föreskrifter angående beskaffenheten af de afbildningar, hvilka böra bifogas ansökningar om registrering af mönster, hafva icke upptagits i förslaget, utan har det ansetts lämpligare att i likhet med hvad i den engelska lagen finnes föreskrifvet, åt registreringsmyndigheten lemna full frihet att i hvarje särskildt fall pröfva, om afbildningen är tillräckligt tydlig och fullständig samt i öfrigt sådan, att den lämpar sig för införande i registret.

Med afseende å tiden för skyddets tillgodonjutande samt registreringsafgifternas belopp hafva komiterade föreslagit, att skyddstiden skulle göras beroende af sökandens önskan, men dock icke få öfverstiga fem år, samt att registreringsafgiften skulle bestämmas till en krona för hvarje helt år eller del deraf, som skyddstiden omfattade. Kom-

merskollegium och svenska slöjdföreningen åter hafva yrkat, att afgifterna måtte sättas betydligt högre än hvad komiterade föreslagit, hvar emot högsta domstolens fleste ledamöter, med bibehållande af den af komiterade föreslagna grund för afgiftens beräkande, förordat att nämnda tid måtte inskränkas till högst tre år. I utlandet äro, såsom komiterade ock framhållit, motsvarande bsstämmelser inom skilda länder mycket vexlande. I det land, der den största erfarenheten med afseende å mönsterskyddet och dess verkningar torde få anses föreligga, nemligen England, har man dock numera fastställt samma skyddstid och i allmänhet äfven samma afgift för alla mönster. Det synes vara så mycket större skäl att följa detta föredöme, som, oafsedt de fördelar en dylik anordning i öfrigt medför, det ju för ögonblicket är fråga om endast en art af industri, inom hvars olika grenar såväl behofvet af skydd som förmågan att bära registreringsafgifter torde få anses vara temligen likartade. Huruvida, vid en utsträckning af mönsterskyddet äfven till andra industrier, en viss valfrihet med afseende å skyddstiden samt derefter graderad afgiftsskala bör ifrågasättas, torde först då fråga härom uppstår böra tagas i öfvervägande. Derest skyddet skall för metallindustrien blifva fullt verksamt, synes emellertid detsamma svårligen kunna inskränkas till kortare tid än den af komiterade ifrågasatta, och har skyddstiden på grund häraf i förslaget faststälts till fem år, hvilket ock öfverensstämmer med hvad i England numera är gällande. Med afseende åter å registreringsafgifterna torde desamma böra sättas temligen lågt för att skyddet skall i mera vidsträckt omfattning komma till användning. I Tyskland utgår motsvarande afgift med en mark för hvarje år af skyddstiden, som derstädes ej får öfverstiga femton år. I Frankrike är afgiften för hela skyddstiden bestämd till tio francs. I England utgör densamma tio shilling sterling utom för vissa mönster tillhörande textilindustrien, för hvilka afgiften är satt endast till en shilling. Då emellertid afgifterna icke lära kunna sättas lägre än att den med mönstrens granskning och registrering förenade kostnad kan antagas deraf betäckas, samt metallindustrien i öfrigt torde höra till de industrier, hvilka utan svårigheter kunna bära något högre afgifter än de af komiterade ifrågasatta, har afgiften ansetts böra höjas till tio kronor. I betraktande af denna afgifts jemförelsevis låga belopp har densamma, i olikhet med hvad i afseende å patent och varumärken är stadgadt, icke ansetts böra till den registreringssökande återgäldas, för den händelse hans ansökning varder afslagen, hvilket i förslaget uttryckts dermed, att afgiften skall utgöra ersättning för ansökningens pröfning.

I likhet med hvad angående patent är stadgadt, hafva alla tvister om mönsterskydds giltighet ansetts böra upptagas af en och samma domstol, nemligen Stockholms rådstufvurätt.

De i förslaget 14 § förekommande straffbestämmelser hafva, på sätt inom högsta domstolen blifvit yrkadt, affattats i närmaste öfverensstämmelse med motsvarande bestämmelser i patentförordningen. Uttrycket »obehörigen», som i paragrafen användts, afser såväl att tillverkning, försäljning eller införsel, som skett efter medgifvande af skydds rättens innehafvare, icke är straffbar, som ock att registreringen icke lemna skydd inom andra industrier än metallindustrien, på sätt i 1 § ock uttryckligen säges. Att öfverträdelse af författningens föreskrifter icke ansetts ega rum med mindre den tilltalade eger vetskap om att registrering eller oloflig efterbildning skett, betingas bland annat deraf, att något kungörande af registrerade mönster icke skall ega rum.

De i 16 § föreslagna bestämmelser stå jemväl i öfverensstämmelse med motsvarande föreskrifter i patentförordningen och hafva liksom dessa tillkommit med anledning af stadgandena i pariserkonventionens fjerde artikel. De här afsedda stater äro närmast de, hvilka biträdt eller framdeles komma att biträda nämnda konvention. Deremot ega bestämmelserna icke tillämplighet på Tyskland, hvarest svenska mönster visserligen på grund af gällande konvention få registreras, men skyddet icke vidtager förr än i och med den derstädes skedd registreringen.

Komiterade hafva ifrågasatt, huruvida icke mönsterskyddets införande borde föranleda ett upphäfvande af det uti 2 mom. af 4 § i lagen angående efterbildning af konstverk befintliga stadgandet, att från det i berörda hänseende meddelade förbud undantages konstverks begagnande af handverkare och fabrikanter såsom förebilder vid tillverkning af husgeråd och andra till förbrukning ämnade varor eller till prydnader derå, och hafva komiterade till stöd härför anført, att det syntes dem icke kunna försvaras, att väl ett mönster men ej ett konstalster skulle skyddas mot efterbildning vid tillverkning af förbrukningsartiklar. I enlighet med hvad inom högsta domstolen framhållits synes emellertid en dylik ändring af ifrågavarande lag icke af den föreslagna författningen påkallas.»

Sedan Departementschefen härefter uppläst författningsförslaget, hemställde Statsrådet att, i öfverensstämmelse med hvad i fråga om nu gällande patentförordning skett, Kongl. Maj:t måtte genom nådig proposition inhemta Riksdagens yttrande öfver det nu anmälda förslaget till förordning angående skydd för industriela mönster och modeller inom metallindustrien och afvakta Riksdagens svar, innan Kongl. Maj:t,

efter slutlig pröfning, om ifrågavarande författnings utfärdande i nåder förordnade.

Hans Maj:t Konungen behagade i nåder gilla hvad statsrådet sålunda hemställt samt befalla att, i öfverensstämmelse med det af departementschefen nu upplästa förslag, nådig proposition skulle till Riksdagen aflåtas af innehåll bilagan till detta protokoll utvisar.

In fidem:

Axel Hegardt.
